

світову війну на задній план зазнали краху і привели до утвердження пам'яті про жертв нацистського минулого і створення на рубежі ХХ–ХХІ ст. пам'ятних місць та музеїв, що викривають страхіття злочинів нацистського періоду і водночас є музеями власного ганебного минулого. Водночас така політика пам'яті не виключає з меморіального дискурсу і німецькі жертви (згвалтовані жінки, вигнанці, загибель мирних жителів від інтенсивних бомбардувань німецьких міст).

Зазначена тематика є перспективною для подальшого вивчення, оскільки демонструє багатоаспектність, багато вимірність та плюралізм пам'ятей про Другу світову війну.

Список використаних джерел

1. Ассман А. Длинная тень прошлого. Мемориальная культура и историческая политика / А. Ассман; пер. с нем. Б. Хлебникова. – М.: Новое литературное обозрение, 2014. – 328 с.
2. Бергер Ш. Историческая политика и национал-социалистическое прошлое Германии 1949–1982 / Ш. Бергер // Историческая политика в ХХІ веке. – М.: Новое литературное обозрение, 2012. – С.33–64.
3. Міжнародна конференція «Примирення у пост-диктаторських суспільствах у ХХ–ХХІ ст.: Україна у міжнародному контексті». Частина третя [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uamoderna.com/vidteoteka/conf-reconciliation-video>
4. Михник А. Терниста дорога диссидента: Два польських визита Вилли Брандта / А. Михник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cogita.ru/polskii-eterburg/nauka/ternistaya-doroga-dissidenta-dva-polskih-vizita-villi-brandta>
5. Шеррер Ю. Германия и Франция. Проработка прошлого / Ю. Шеррер // Историческая политика в ХХ веке. – М.: Новое литературное обозрение, 2012. – С.473–505.
6. Das Bunker museum Hamburg [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hh-hamm.de/bunker museum/>
7. KZ Gedenkstätte Neuengamme. Geschichte [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kz-gedenkstaette-neuengamme.de/geschichte/>
8. KZ Gedenkstätte Neuengamme. Ausstellungen [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kz-gedenkstaette-neuengamme.de/ausstellungen/>
9. Marine-Ehrenmal Laboe [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ostsee.de/laboe/marine-ehrenmal.html>

References

1. Assman A. Dlinnaia ten' proshloho. Memorial'naia kul'tura i istoricheskaia politika / A. Assman; per. s nem. B. Khlebnikova. – M.: Novoie literaturnoie obosreniie, 2014. – 328 s.
2. Berger Sh. Istoricheskaia politika i national-socialisticheskoe proshloie Germanii 1949–1982 / Sh. Berger // Istoricheskaia politika v XXI veke. – M.: Novoie literaturnoie obosreniie, 2012. – S.33–64.
3. Mizhnarodna konferenciia «Prymyrennia u post-dyktators'kykh suspil'stvakh u ХХ–ХХІ st.: Ukraina u mizhnarodnomu konteksti». Chastyna tretia [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://uamoderna.com/vidteoteka/conf-reconciliation-video>
4. Mikhnik A. Ternistaia doroga dissidenta: dva polskikh vizita Willi Brandta / A. Mikhnik [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.cogita.ru/polskii-eterburg/nauka/ternistaya-doroga-dissidenta-dva-polskih-vizita-villi-brandta>
5. Sherrer Iu. Germaniia i Franciia. Prorabotka proshlogo / Iu. Sherrer // Istoricheskaia politika v XXI veke. – M.: Novoie literaturnoie obosreniie, 2012. – S.473–505.
6. Das Bunker museum Hamburg [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://hh-hamm.de/bunker museum/>
7. KZ Gedenkstätte Neuengamme. Geschichte [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.kz-gedenkstaette-neuengamme.de/geschichte/>
8. KZ Gedenkstätte Neuengamme. Ausstellungen [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.kz-gedenkstaette-neuengamme.de/ausstellungen/>
9. Marine-Ehrenmal Laboe [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ostsee.de/laboe/marine-ehrenmal.html>

Barvinska P. I., Doctor of Historical Sciences, Professor of Department of Modern and Contemporary History, Odessa I. I. Mechnikov National University (Ukraine, Odessa), barvinskaja@ukr.net

Military history museums and «overcome» the past in Federal Republic of Germany (based on the project «Representation and functionalization of history in Ukraine and Germany. Memory and monuments culture in a democratic society»)

This article covers the features of «remembering» and the evolution of the memory of World War II in FRG. The main focus is on the problem functionalization military history museums in the context of reconciliation and «overcome» the past.

The aim of this article is to study the correlation between the founding new museums or rethinking their content and the concept of former historical military museums and the collective memory of the Nazi past and World War II in FRG.

The analysis is based on materials of the joint project of the Faculty of History of Odessa I. I. Mechnikov National University and historical seminar of the University of Hamburg.

Keywords: politics of memory, museum, World War II, Federal Republic of Germany, history.

Барвинська П. І., доктор історических наук, професор кафедри нової і сучасної історії, Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова (Україна, Одеса), barvinskaja@ukr.net

Военно-исторические музеи и «преодоление прошлого» в Федеративной Республике Германии (по материалам проекта «Репрезентация и функционализация истории в Украине и Германии. Память и памятник культура в демократическом обществе»)

Рассмотрены особенности «памятования» и эволюцию политики памяти о Второй мировой войне в ФРГ. Основное внимание сосредоточено на проблеме функционализации музеев военно-исторической тематики в контексте политики примирения и «преодоления» прошлого.

Целью статьи является исследование взаимосвязи между созданием новых музеев или переосмыслением содержательного наполнения, концепции бывших музеев военно-исторической тематики и коллективной памятью о нацистском прошлом и Второй мировой войне в ФРГ.

Анализ базируется на материалах совместного проекта исторического факультета Одесского национального университета им. И. И. Мечникова и исторического семинара Гамбургского университета.

Ключевые слова: политика памяти, музей, Вторая мировая война, Федеративная Республика Германия, история.

* * *

УДК 030

Бойко Ю. О., кандидат історичних наук, Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (Україна, Київ), julia_b_n@ukr.net

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ – ОСНОВНИЙ НАУКОВИЙ ПРОЕКТ ІНСТИТУТУ ЕНЦИКЛОПЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ

Вісвітлено ідею зародження, створення та процес видання Енциклопедії Сучасної України, яка є головним науковим проектом Інституту енциклопедичних досліджень Національної академії наук України. Розкрито критерії вибору та включення статей до Енциклопедії Сучасної України. Відображено специфіку наповнення томів енциклопедії та її тематичні блоки.

Ключові слова: Енциклопедія Сучасної України, Інститут енциклопедичних досліджень, Енциклопедія українознавства, енциклопедистка, енциклопедія.

Головним науковим проектом Інституту енциклопедичних досліджень НАН України, який було створено постановою Президії НАН України №121 від 14 квітня 2004 р. на базі Координаційного бюро Сучасної України, була є і залишається Енциклопедія Сучасної України [17, арк. 123].

Енциклопедія Сучасної України – це загальна універсальна енциклопедія про Україну ХХ–ХХІ ст. в особах, інституціях, поняттях. Енциклопедія Сучасної України охоплює всі сфери буття України – від географічного положення, природи, історії, політичного устрою, економіки й промисловості, науки, культури, мистецтва, літератури до спорту й молодіжної субкультури. Особливу увагу в ній приділено новим явищам – елементам громадянського суспільства, політичним партіям, громадським рухам, бізнесовим структурам,

недержавним формам економічної, культурної та іншої діяльності.

Основним завданням Енциклопедії Сучасної України – побачити й інтерпретувати нове, що з'явилося в житті суспільства, і включити його в багату, справді грандіозну картину реальної України в усіх аспектах, причому на рівні всіх регіонів, що особливо важливо з огляду на активізацію регіонального життя в Україні.

Для будь-якої енциклопедії найважливішим є питання принципів і критеріїв добору та опрацювання матеріалу, зокрема персоналій. Енциклопедія Сучасної України замислювалася як така, що подасть антропологію різних видів діяльності. Саме через це в ній переважає кількість персоналій над загальними статтями. У своїй діяльності головна редакція керується єдиним критерієм – представити події, факти, організації, персоналії у правдивому світлі, бути якнайбільш об'єктивною, бо тільки в такому разі Енциклопедія Сучасної України буде виконувати своє завдання незалежно від часу, простору, суспільних змін.

При обговоренні концепції Енциклопедії Сучасної України перед укладачами постало питання принципів добору «героїв» статей. Енциклопедисти розрізняють формальні та неформальні критерії відбору, без наявності першого неможливо творити енциклопедичний продукт, а другий не позбавлений суб'єктивності. Оскільки головна редакційна колегія прийняла рішення, що Енциклопедія Сучасної України має базуватися на принципах об'єктивності, неупередженості та всебічності у висвітленні того чи іншого явища, події, діяльності особи, то критерієм відбору для вміщення останньої в реєстр Енциклопедії Сучасної України є реальний внесок особи у сферу її професійної діяльності – чи то в науку, чи в літературу, політику, освіту, спорт, культуру тощо. Редакції не завжди легко оцінити науковий чи мистецький доробок претендентів на включення до Енциклопедії Сучасної України. У таких випадках науковці Інституту енциклопедичних досліджень НАН України, які є укладачами енциклопедії, спіраються на думку консультантів, які є авторитетами у своїй галузі, знають досягнення колег і можуть об'єктивно оцінити їхні професійні навички та здобутки. Відбір персоналій на експертній основі, коли визначальними є наукові та творчі здобутки, особливо важливий у нашому суспільстві, адже часто популярність чи навіть цитованість тієї чи іншої особи зумовлена її «розкрученістю» [16, с. 52].

Якщо порівнювати наукові блоки Енциклопедії Сучасної України та Української радянської енциклопедії, то в останній переважають статті про членів-кореспондентів та дійсних членів АН СРСР та АН УРСР, натомість інформація про сотні відомих науковців, що не мали цих звань, не потрапила на її сторінки. Тому редколегія Енциклопедії Сучасної України вирішила змінити принципи відбору науковців і подавати статті про всіх, хто має ступінь доктора наук. Крім того, в Енциклопедії Сучасної України подано інформацію не лише про громадян України, а й про українців, які проживають та працюють за кордоном, але стали відомими в тій чи іншій сфері діяльності. Також в енциклопедії вперше подано статті про зарубіжних українознавців. В енциклопедії наявні статті й про основні місця компактного проживання українців поза межами України. Належне місце займають відомості про

національні меншини України, їхню історію, інституції, видання, відомих представників. Одне з важливих питань, що виникло при підготовці Енциклопедії Сучасної України, – це обсяг статей–персоналій. Вони не можуть бути однаковими, адже внесок різних людей в ту чи іншу галузь науки чи культури, суспільного життя різниться. Енциклопедія Сучасної України відкинула плеяду раніше замовчуваних особистостей або показала ті грані їхньої творчості, що мало висвітлювалися.

Реєстр Енциклопедії Сучасної України містить не лише персоналії, а й загальні статті. Відбір останніх зумовлений характером, типом енциклопедії, від цього залежить і повнота видання, неабияку роль відіграє реєстр в утвердженні, кодифікації термінології. Відомо, що всі словники поділяють на два типи – лінгвістичні й енциклопедичні. Предметом опису перших є лексична одиниця, других – реалія, яку називають реєстровим словом, заголовком статті. Ця типологія, з певними модифікаціями, актуальна й нині.

Замовлення статей та збір інформації є не менш важливою ланкою підготовки енциклопедичного видання. Наприклад, інформацію про науковців редакція збирає, звернувшись до навчальних та наукових установ з проханням подати списки докторів наук, що працювали в них від часу заснування закладу та тих, що працюють в установі і сьогодні. Фактично всі організації відгукнулися, надавши таку інформацію, окрім того, призначено координатора, з яким редакція співпрацює в питаннях підготовки статей, доповнення та уточнення, оновлення списків.

Мистецький блок в Енциклопедії Сучасної України представлено статтями про архітектуру, живопис, графіку, скульптуру, кіно, театр, музику, етнографію, естраду, цирк, теле- та радіомистецтво. За кількісними показниками – це найбільший тематичний блок Енциклопедії Сучасної України. Нині з редакцією співпрацює понад 100 авторів–мистецтвознавців. Зазвичай, персоналії про митців супроводжуються світлинами однієї–двох робіт, одна з яких – на кольоровій вклейці [16, с. 54].

Окрім персоналій значна частина гасел присвячена поняттям, географічним об'єктам, адміністративним одиницям, установам, підприємствам, галузям промисловості та сільського господарства, науковим напрямам, політичним та громадським рухам, засобам масової інформації.

В Енциклопедії Сучасної України охоплено всі регіони України, подано об'ємні статті про всі області, райони, міста та селища міського типу, в яких відображається історія, природні умови, економічний стан, розвиток промисловості та сільського господарства, надаються дані про наукові та навчальні установи, заклади культури, релігійні громади, видатних уродженців цих місць.

Заголовки гасел в Енциклопедії Сучасної України розміщені за українським алфавітом. Кожна нова літера розпочинається описовим гаслом про саму літеру. Наприклад: «А – перша літера української абетки. Є в усіх абетках, створених на латинських і слов'яно–кириличних графічних основах. Переважна кількість слів української мови, що починається з А, є запозиченими, значна кількість має звуконаслідувальний характер творення» [1, с. 20]. Назви періодичний видань, які представлені в енциклопедії подано мовою оригіналу, а порядок розташування у томі визначається відповідно до їхнього

звучання в українській транскрипції, наприклад: «Въ мірь исскуствъ» [4, с. 5] або «Въстникъ винодѣлія» [4, с. 358].

Назви гасел про вищі навчальні заклади, підприємства, організації, культурні заклади, громадські організації, зазвичай подаються за географічною ознакою, наприклад: «Коломій історії міста Музей» [8, с. 85], хоча офіційна назва звучить наступним чином Музей історії міста Коломій. Проте зустрічаємо гасла які подаються і за родинною ознакою: «Драгоманових родини. Гадяцький державний літературний музей», увага акцентується на Драгоманових [6, с. 372].

Назви науково-дослідних інститутів, проектно-конструкторських установ у більшості гасел подано за їх профілем діяльності, наприклад: Колоїдної хімії та хімії води Інститут ім. А. В. Думанського НАН України [8, с. 79–80]. У тих випадках, коли аббревіатура частіше вживана, ніж повна назва, гасло подано за аббревіатурою, наприклад: АНТК імені О. К. Антонова [1, с. 563], ГУЛАГ [6, с. 602] та ін.

Специфіка Енциклопедії Сучасної України і в її українознавчому характері, тому будь-яка загальна стаття мусить бути «прив'язана» до України. Наприклад, у статті «Кібернетика» лише коротко подано інформацію про цей науковий напрям, історію його розвитку та найвідоміших науковців галузі, основну ж частину статті присвячено розвитку кібернетики саме в Україні, дослідженням широкого кола проблем кібернетики саме українськими науковцями [13, с. 132–140]. Так і з іншими статтями про поняття, події та навіть країни. До статей про зарубіжні країни обов'язково вміщено відомості про українців, місця їхнього компактного проживання, їхні установи, організації, видання.

Енциклопедія Сучасної України добре ілюстрована. За незначним винятком, статті-персоналії обов'язково містять фотографію, загальні статті окрім фото, – схему, таблицю, а статті про області та райони – ще й карту. Іконографічний матеріал редакція трактує як продовження поданої в статті інформації. Кожний том містить кольорову вклейку на 24–32-х сторінках. Чимало уваги укладачі ЕСУ приділяють питанням бібліографічного забезпечення статей. Зазвичай, кожна загальна стаття містить пристатейну літературу.

Авторами Енциклопедії Сучасної України є провідні фахівці Національної академії наук України, галузевих академій, науковці вищої школи, мистецтвознавці, краєзнавці, науковці діаспори. Серед авторів – всесвітньо відомі дослідники, визнані авторитети у своїй галузі, і молодь, яка лише починає шлях у науці, однак демонструє якісно нові підходи, розкуте мислення та глибоку ерудицію.

Укладачі Енциклопедії Сучасної України, як зазначав Іван Дзюба у своєму виступі на Загальних зборах Національної академії наук України у квітні 2001 р., розглядають її як своєрідне підґрунтя Української універсальної енциклопедії – найвищого узагальнення та систематизації суми наших знань про світ і про себе, свідчення інтелектуального й культурного потенціалу нашого суспільства, нашої здатності до саморепрезентації в сучасному насиченому світовому інформаційному просторі, спроможності посісти належне місце в світовій культурній взаємодії [18, арк. 15].

Енциклопедія Сучасної України – перша загальноукраїнська енциклопедія, що правдиво, неупереджено й всебічно подає цілісний багатогранний образ України ХХ ст. Видання містить понад 100 тисяч статей, близько 80 тисяч ілюстрацій, а також кольорові вклейки. Тираж – 10 000 примірників кожного тому. Друк Енциклопедії Сучасної України розпочато в 2001 р.

У першому томі Енциклопедії Сучасної України (літера А), який вийшов у 2001 р., подано 2732 гасла, 1628 ілюстрацій, 12 карт, 50 таблиць і схем [1]. У 2003 р. вийшов друком другий том ЕСУ (літери Б–Біо), у якому подано 3644 гасла, 2915 чорно-білих та 257 кольорових ілюстрацій, 33 карти [2]. Третій том (літери Біо–Бя) з'явився друком у 2004 р. і нараховував 3155 статей, 2640 ілюстрацій, 19 карт [3]. Четвертий том ЕСУ (літера В–Вог) вийшов у 2005 р. і нараховував 3015 гасел, 2186 чорно-білих та 300 кольорових ілюстрацій, 29 карт, 11 таблиць і схем [4]. У 2006 р. надруковано відразу два томи: п'ятий том ЕСУ (літери Вод–Гн) [5] та шостий том (літери Го–Гю) [6]. Разом вони нараховували 6487 гасел, 5175 чорно-білих та 697 кольорових ілюстрацій, 34 карти, 11 таблиць і схем. У сьомому томі ЕСУ (літери Го–Гю) [7] подано 2645 гасел, 2073 чорно-білих та 449 кольорових ілюстрацій, 14 карт та 6 таблиць і схем. У восьмому томі (літери Дл–Дя) [8], який вийшов у 2008 р. подано 3063 гасла, 2566 чорно-білих та 541 кольорову ілюстрацію, 14 карт, 5 таблиць і схем. У дев'ятому томі ЕСУ (літери Е–Ж) [9] подано 2546 гасел, 1829 чорно-білих та 387 кольорових ілюстрацій, 10 карт та 8 таблиць і схем, десятий том (літери З–Зор) [10] нараховує 2759 гасел, 2269 чорно-білих та 353 кольорових ілюстрацій, 18 карт, 16 таблиць і 7 схем. Одинадцятий том (літери Зор–Как) [11] та дванадцятий (літери Кал–Киї) [12] нараховують 5261 гасло, 4360 чорно-білих та 757 кольорових ілюстрацій, 29 карт, 17 таблиць та 4 схеми. Том тринадцятий (літери Киї–Кок) [13] нараховує 3032 гасла, 2828 чорно-білих та 364 кольорових ілюстрацій, 13 карт і 3 схеми. У 2014 р. вийшли друком чотирнадцятий том (літери Кол–Кос) [14] та п'ятнадцятий том (літери Кот–Куз) [15], у них подано 6313 гасел, 5388 чорно-білих та 710 кольорових ілюстрацій, 34 карти.

Інститут енциклопедичних досліджень НАН України у справі підготовки та видання Енциклопедії Сучасної України співпрацював і співпрацює з 732 науковими та навчальними установами України та світу, 10 приватними та 24 державними архівами, 69 творчими спілками, 73 державними музеями, 4 спортивними товариствами та їхніми обласними радами, 14 громадськими організаціями, 673 обласними, районними та міськими державними адміністраціями України [18, арк. 42].

Енциклопедія Сучасної України продовжує кращі традиції українських енциклопедій, зокрема, Української загальної енциклопедії, Енциклопедії українознавства, Української радянської енциклопедії, Encyclopedia of Ukraine; є надійним, неупередженим, максимально неполітизованим джерелом знань про нашу країну як для її громадян, так і для всього світу.

Енциклопедія Сучасної України неодноразово посідала чільні місця у всеукраїнському рейтингу «Книга року», отримала низку дипломів. У 2002 р. на книжковому фестивалі «Світ книги – 2002» ЕСУ нагороджено дипломом у

номінації «Книга року» – «Тлумач природи речей». В рамках загальнонаціональної програми «Людина року – 2002» проект «Енциклопедія Сучасної України» було нагороджено дипломом лауреата в номінації «Культурний проект року». За активну участь у Загальнодержавній виставковій акції «Барвіста Україна», яка проходить щорічно в рамках фестивалю науки, Інститут енциклопедичних досліджень неодноразово нагороджувався дипломами Національної академії наук України за високі досягнення в області науки і техніки [19, арк. 40].

Енциклопедіями, як відомо, називають найавторитетніші видання, що містять стислий виклад найважливіших відомостей з усіх галузей людського знання. Національна енциклопедія – це візитка держави, це сума знань про її історію, економіку, політику, культуру, побут, про найвизначніших представників народу, власне, про все знаменне на її землі. Енциклопедія – це своєрідний реєстр національних надбань і багатств країни, це свідчення її історичних піднесень і падінь, це та скарбниця, в яку нинішнє покоління залишає все неперехідне й значуще, все те, що хоче залишити своїм нащадкам.

Енциклопедія Сучасної України – один з пріоритетних проектів Національної академії наук України, над яким працюють науковці багатьох інститутів НАН України у співдружності з вченими галузевих академій та вищих навчальних закладів України. Це спільний проект Національної академії наук України та Наукового товариства ім. Шевченка. Він сприяє зближенню цих поважних наукових інституцій, встановленню тісної співпраці між науковцями України та українськими дослідниками діаспори. Енциклопедія Сучасної України – в певному значенні – унікальний проект, оскільки на сьогодні немає енциклопедій, що охоплювали б за столітній період всі сфери життєдіяльності цілої країни.

Список використаних джерел

1. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2001. – Т.1. – 824 с.
2. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2003. – Т.2. – 872 с.
3. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2004. – Т.3. – 696 с.
4. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2005. – Т.4. – 700 с.
5. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2006. – Т.5. – 728 с.
6. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2006. – Т.6. – 728 с.
7. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2007. – Т.7. – 708 с.
8. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2008. – Т.8. – 716 с.
9. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2009. – Т.9. – 712 с.
10. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2010. – Т.10. – 712 с.
11. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2011. – Т.11. – 712 с.
12. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2012. – Т.12. – 712 с.
13. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2013. – Т.13. – 712 с.
14. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2014. – Т.14. – 768 с.
15. Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2014. – Т.15. – 712 с.
16. Железняк М. Від ЕУ до ЕСУ (коротка історія феномену енциклопедії Сучасної України) // Українська енциклопедистка. Матеріали Третьої міжнародної наукової конференції. – К., 2014. – С.51–61.
17. Ф. Інституту енциклопедичних досліджень НАН України. – Оп.1. – Спр.1. – 139 арк.
18. Там само. – Спр.20. – 48 арк.
19. Там само. – Спр.95. – 45 арк.

References

1. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2001. – T.1. – 824 s.
2. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2003. – T.2. – 872 s.

3. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2004. – T.3. – 696 s.
4. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2005. – T.4. – 700 s.
5. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2006. – T.5. – 728 s.
6. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2006. – T.6. – 728 s.
7. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2007. – T.7. – 708 s.
8. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2008. – T.8. – 716 s.
9. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2009. – T.9. – 712 s.
10. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2010. – T.10. – 712 s.
11. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2011. – T.11. – 712 s.
12. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2012. – T.12. – 712 s.
13. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2013. – T.13. – 712 s.
14. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2014. – T.14. – 768 s.
15. Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrainy. – Kyiv, 2014. – T.15. – 712 s.
16. Zheleznyak M. Vid EU do ESU (korotka istoriya fenomenu entsyklopediyi Suchasnoyi Ukrainy) // Ukrayins'ka entsyklopedystka. Materialy Tret'oyi mizhnarodnoyi naukovoyi konferentsiyi. – K., 2014. – S.51–61.
17. F. Instytutu entsyklopedychnykh doslidzhen' NAN Ukrainy. – Op.1. – Spr.1. – 139 ark.
18. Tam samo. – Spr.20. – 48 ark.
19. Tam samo. – Spr.95. – 45 ark.

Boiko Ju. O., candidate of historical sciences, the National Library of Ukraine Vernadsky (Ukraine, Kyiv), julia_b_n@ukr.net

Encyclopediya of Modern Ukraine – the fundamental scientific project of the Institute of Encyclopedic Research of The National Academy of Sciences of Ukraine

The idea of origin, formation and process of editing of Encyclopediya of Modern Ukraine, which is the main scientific project of the Institute of Encyclopedic Research of The National Academy of Sciences of Ukraine, is developed in the article. The criteria of selection and inclusion of items to the Encyclopediya of Modern Ukraine are exposed. The article reflects the specificity of volumes replenishing of the Encyclopediya and its thematic units.

Keywords: Encyclopediya of Modern Ukraine, The Institute of Encyclopedic Research, Encyclopediya of Ukrainian Studies, Encyclopedic knowledge, Encyclopediya.

Бойко Ю. А., кандидат исторических наук, Национальная библиотека Украины им. В. И. Вернадского (Украина, Киев), julia_b_n@ukr.net

Энциклопедия Современной Украины – основной научный проект Института энциклопедических исследований НАН Украины

Освещено идею зарождения, создания и процесс издания Энциклопедии Современной Украины, которая является главным научным проектом Института энциклопедических исследований Национальной академии наук Украины. Раскрыты критерии отбора и включения статей в Энциклопедию Современной Украины. Отражено специфику наполнения томов энциклопедии и ее тематические блоки.

Ключевые слова: Энциклопедия Современной Украины, Институт энциклопедических исследований, Энциклопедия украиноведения, энциклопедистка, энциклопедия.

* * *